

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/385/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Budai Központi Kerületi Bíróság 4.Bpk.1845/2023/6. számú büntetővégzése, valamint a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 51. § (1) bekezdés f) pontjának „az e törvényben meghatározottak szerint” szövegrésze és 742. § (1) és (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítvány benyújtásakor személyesen, majd a hiánypótlást követően jogi képviselővel (dr. Pataki Péter ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt.
- [2] Az indítványozó által kifogásolt ügy lényege a következő.
- [3] A Budai Központi Kerületi Bíróság 4.Bpk.1845/2023/6. számú – 2023. november 6-án meghozott, s 2023. november 23-án jogerős – büntetővégzése a vádlottat (aki az indítványozóval párkapcsolatban élt) az indítványozó sérelmére elkövetett súlyos testi sértés büntette miatt [Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) és (3) bekezdése] két évre próbára bocsátotta. Az indítványozóval – mint sértettel – a büntetővégzést, annak jogerőre emelkedését követően kézbesítés útján közölték.
- [4] Az indítvány szerint az indítványozó a nyomozás során sértettként vallomást tett és a képviselőjében eljáró ügyvéd indítványozta a rendőrség vizsgálatát abban a körben, hogy fennállnak-e minősítő körülmények. Álláspontja szerint ugyanis a vádlott cselekményét aljas indokból, a sértett védekezésére és akaratnyilvánításra képtelen állapotát kihasználva, maradandó fogyatékoságot okozva és különös kegyetlenséggel követte el. Az indítványozó a nyomozási eljárásban hivatkozott arra is, hogy a vádlott elkövette a Btk. 368. § (1) bekezdésébe ütköző és (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő önbíráskodás büntettét, a Btk. 195. §-ába ütköző kényszerítés büntettét, a Btk. 219. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint

minősülő személyes adattal visszaélés vétségét, valamint a Btk. 371. § (1) bekezdése szerinti és a (2) bekezdés szerint minősülő rongálás vétségét. Az indítványozó kifejtette, hogy az elkövetés időpontjában kirendelt igazságügyi adó- és járulékszakszertőként szakszertő munkát végzett a NAV Bűnügyi Igazgatóságának, így közfeladatot ellátó személynek minősült.

- [5] Az indítvány kifogásolta, hogy a büntetővégzés ezen cselekmények kivizsgálására nem tér ki.

- [6] 2. Az indítványozó a büntetővégzés kézhezvételét követően nyújtotta be alkotmányjogi panaszát a Budai Központi Kerületi Bíróság 4.Bpk.1845/2023/6. számú büntetővégzése alaptörvény-ellenességének megállapítását kérve. Az Alkotmánybíróság főtítkárának hiánypótlásra történő felhívását követően indítványát kiegészítette és kiterjesztette a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 51. § (1) bekezdés f) pontjának „az e törvényben meghatározottak szerint” szövegrésze, valamint 742. § (1) és (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének vizsgálatára is.

- [7] Az indítványozó érintettségének igazolására hivatkozott az Alkotmánybíróság 3103/2018. (IV. 9.) AB végzésére és 3137/2019. (VI. 13.) AB végzésére; állította, hogy az Alkotmánybíróság ezen döntéseiben megjelenő gyakorlata megalapozza az Abtv. szerinti érintettségét.

- [8] 2.1. Az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott indítványában az indítványozó annak megállapítását kérte, hogy a büntetővégzés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz, valamint a (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogát.

- [9] Az indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróság önkényesen értelmezte a Be. 740. § (1) bekezdés c) pontjának azon rendelkezését, hogy „a büntetés célja tárgyalás nélkül is elérhető”. Sérülésére (jobb fülének 1,5 cm-es csontkolással járó metszett megsebzése) tekintettel nem lehet megfelelő az a bírósági jogértelmezés, amely szerint a büntetővégzés meghozatala, két év próbára bocsátás kellő prevenciós hatást vált ki. Ez a bírósági jogértelmezés – álláspontja szerint – túllép az Alaptörvény 28. cikke szerinti értelmezési tartomány keretein is, ekként az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését sértően önkényes.

- [10] Az indítványozó álláspontja szerint elmaradt annak indokolása is, hogy a vádlott által elkövetett cselekmény súlyára tekintettel miért érhető el a büntetés célja tárgyalás nélkül is, ami szintén az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmére vezet.

- [11] Az indítványozó kifogásolta, hogy a nyomozás során a képviselője által tett indítvány, miszerint egyrészt a súlyos testi sértés minősített esete is megvalósult, s a vádlott cselekménye más bűncselekményeket is megvalósított, nem került megvizsgálásra. Indokai szerint „Sem a nyomozóhatóság, sem az ügyészség, sem pedig a Budai

Központi Kerületi Bíróság semmilyen formában nem nyilatkozott ezen indítványomra vonatkozóan”. Ez pedig sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó indokolási kötelezettséget.

- [12] Az indítványozó szerint sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való joga, mivel a büntetővégzést csak annak jogerőre emelkedését követően kézbesítették számára. Tekintettel arra, hogy az eljárás során tanúként is meghallgatták, ezért álláspontja szerint „egyéb érdekelt”-nek is minősül, s így megilleti a jog, hogy tárgyalás tartását kérje. Indokai szerint a büntetővégzés azon megállapítása, hogy az okozott sérülés 2 hónapon belül gyógyul, olyan rá, mint sértettre vonatkozó rendelkezés, amely megalapozza az egyéb érdekelti státuszát. Álláspontja szerint a sérülés maradandó károsodást okozott, így a büntetővégzés megállapításának feltételei sem álltak fenn. Ezt azonban csak akkor tudta volna vitatni, ha a bíróság elismerte volna egyéb érdekelti minőségét és így tárgyalás tartását kérhette volna.
- [13] 2.2. Az indítványozó az Abtv. 26. (1) bekezdése szerinti indítványt arra az esetre nyújtotta be, ha az Alkotmánybíróság azt állapítja meg, hogy a büntetővégzés meghozatala során a bíróság a jogszabályoknak megfelelően járt el.
- [14] Ez esetben – álláspontja szerint – a Be. 51. § (1) bekezdés f) pontjának „az e törvényben meghatározottak szerint” szövegrésze és 742. § (1) és (2) bekezdése alaptörvény-ellenes.
- [15] Indokai szerint az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése szerinti törvény előtti egyenlőség követelményét sérti az, hogy a büntetőeljárásban részt vevő személyek közül a sértett (akinek a jogát vagy jogos érdekét a bűncselekmény közvetlenül sértette vagy veszélyeztette) semmilyen jogosultsággal nem rendelkezik; a Be. számára sem jogorvoslathoz való jogot, sem pedig tárgyalás tartásának indítványozását nem teszi lehetővé. Kifogásolta, hogy „miközben egy vagyoni érdekelt, ha bármilyen okból kifogásolja a büntetővégzésben foglaltakat, tárgyalás tartását kérheti, addig a sértett a büntetőeljárásban semmilyen módon nem vehet részt.” Hátrányos megkülönböztetésnek tartja, hogy a büntetőeljárás szereplői közül a Be. egyedül a sértettnek nem biztosít semmiféle jogot a büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárásban. Saját ügyéhez kapcsolódóan állította, hogy a Be. szabályozása (tekintettel arra, hogy a családon belüli erőszak bűncselekményét jellemzően nőkkel szemben követik el) az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdését is sérti.
- [16] Álláspontja szerint a szabályozás különbséget tesz a sértettek között is azon az alapon, hogy a sértettel szemben könnyű testi sértés, súlyos testi sértés vagy a súlyos testi sértés minősített esetét követték-e el. Nézete szerint a sértetti jogok terjedelmének a bűncselekmény tárgyi súlyához kellene igazodnia.
- [17] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésébe ütközőnek is tartja azt, hogy büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárásban a sértettek számára

semminemű jogorvoslati, indítványozási, bizonyítási, nyilatkozattételi jogot nem biztosít a Be. 742. § (1) és (2) bekezdése.

- [18] Az indítványozó álláspontja szerint alaptörvény-ellenes az a szabályozás, „mely a sértett büntetőeljárási jogait teljes mértékben figyelmen kívül hagyja, és mely sem arra nem ad lehetőséget, hogy adott esetben a sértett az államtól átvegye a büntetőeljárás lefolytatásának igényét akkor, ha az állami intézmények láthatóan semmilyen formában nem kívánnak fellépni az elkövetővel szemben, és mind jogilag, mind morálisan elfogadhatatlan ítéletet szabnak ki; sem pedig arra, hogy a sértett legalább a büntetőeljárás keretei között, hivatalos formában fejezhessen ki azt, hogy nem tud egyetérteni a büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárással”.
- [19] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva először azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [20] 3.1. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt határozott kérelem feltételeinek megfelel. Az indítványozó megjelölte azt a törvényi rendelkezést [Abtv. 26. § (1) bekezdés és 27. §], amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést és jogszabályi rendelkezést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont].
- [21] Az indítványozó indokolta, hogy – álláspontja szerint – a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény rendelkezéseivel [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont], s kifejezett kérelmet terjesztett elő az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].
- [22] 3.2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a továbbiakban azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26. § (1) bekezdésében és 27. § (1) bekezdésében foglalt tartalmi feltételeket kimeríti-e.
- [23] Az indítványozó az eljáró bíróság büntetővégzését támadta, mely döntés az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz tárgya lehet. A Be. 51. § (1) bekezdés f) pontjának „az e törvényben meghatározottak szerint” szövegrésze és 742. § (1) és (2) bekezdése alaptörvény-ellenességét pedig az Alkotmánybíróság az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján vizsgálhatja.
- [24] 3.3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint bírói döntés ellenében, alaptörvény-ellenesség címén az egyedi ügyben érintett személy abban az esetben fordulhat alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott

döntés az Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és jogorvoslati jogát kimerítette vagy az nincs számára biztosítva. A 26. § (1) bekezdése alapján az egyedi ügyben érintett személy akkor nyújthat be alkotmányjogi panaszt, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be.

- [25] Annak vizsgálata tehát, hogy az indítványozó érintettsége az indítvány alapjául szolgáló ügyben megállapítható-e, illetve, hogy sérült-e Alaptörvényben biztosított joga, az alkotmányjogi panasz befogadásának elengedhetetlen feltétele.
- [26] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy büntetőügy volt, a büntetőeljárásban az indítványozó sértettként vett részt, akit a nyomozó hatóság tanúként meghallgatott.
- [27] 3.4. Az érintettség önmagában a perjogi helyzet – az adott pervitában való alanyi mivolt – folytán különösebb értelmezést nem igényel. A büntetőügy sértettje esetében, az érintettség vizsgálata kapcsán az Alkotmánybíróság előrebocsátja a következőket.
- [28] Az Alkotmánybíróság következetes álláspontja szerint büntetőeljárás esetében vizsgálandó, hogy az indítványozó a büntetőeljárásban milyen minőségben vett részt [ld. pl. 1/2015. (I. 16.) AB határozat, Indokolás [9]]: „Az indítványozó érintettségét illetően a befogadás során vizsgálandó volt, hogy a büntetőeljárás keretein belül milyen minőségben vett részt az alkotmányjogi panaszos, mivel önmagában a sértetti pozíció nem biztosít alapot a személyes érintettség megállapítására a tekintetben, hogy az állam miként gyakorolja büntető igényét. A panaszos azonban sértetti minőségén túl, magánvádlóként lépett fel az alapügyben és személyére vonatkozóan alapjogát érintő bírósági döntés született, mely szintén az alkotmányjogi panasz törvényi feltételeinek fennálltát igazolja.”
- [29] Az Alkotmánybíróság – az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti eljárásban – eddigi döntéseiben olyan esetekben állapította meg az indítványozó érintettségét, amikor az indítványozó magánvádlóként vagy pótmagánvádlóként lépett fel a büntetőeljárásban.
- [30] Az Alkotmánybíróság 3014/2013. (I. 28.) AB végzésében (a pótmagánvád jogintézményéhez kapcsolódóan) a következőket állapította meg: „az állami büntető igény keletkezése és érvényesítése során a bűncselekmény sértettjének az elkövető megbüntetésével kapcsolatos kívánsága csak korlátozott mértékben érvényesül. A bűncselekmény elkövetése esetén az állami büntető igény érvényesítése és az elkövető megbüntetése ugyanis nem a sértettet, hanem az államot illeti. A büntető igény érvényesítése tehát állami feladat, így sem a sértettnek, sem más harmadik személynek nincs alkotmányos alapjoga a büntető igény érvényesítésének kikényszerítésére és az elkövető megbüntetésére [40/1993. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1993, 288, 290, 303.; 13/2001. (V. 14.) AB határozat, ABH 2001, 177, 187.;

legutóbb megerősítve: 42/2005. (XI. 14.) AB határozat, ABH 2005, 504, 520.]. Az Alaptörvény sem a sértett, sem más harmadik személy számára nem biztosít alanyi jogot a bűncselekmény elkövetőjének megbüntetésére” {Indokolás [4]}. Ehhez kapcsolódóan az Alkotmánybíróság a 3393/2024. (XI. 8.) AB végzés Indokolás [23] pontjában kifejtette: „A fentiek mellett az Alkotmánybíróság arra is rámutat, hogy az Alaptörvény nem biztosít jogot a sértettnek a büntetőeljárás lefolytatására vagy a terhelt büntetőjogi szankcionálására”.

- [31] Az Alkotmánybíróság a következőket is kifejtette: „Az Alkotmánybíróság e körben szükségesnek tartja leszögezni, hogy a büntetőeljárásban részt vevő személyek egyikének sincs jogosultsága alkotmányjogi panasz előterjesztésére önmagában arra alapítottnak, hogy az állam érvényesítette-e büntetőjogi igényét, vagy sem. Az Abtv. 27. §-a szerinti eljárásban a büntetőeljárásban részt vevő személyek érintettsége (így az alapügyekben a pótmagánvádlóként fellépő indítványozóké is) azon az alapon azonban egyértelműen megállapítható, ha az általuk állított sérelem olyan Alaptörvényben garantált joggal kapcsolatban merült fel, amelyet a jogalkotó a Be. meghatározott rendelkezései közvetítésével is biztosítani kívánt számukra. Az érintettség megítélése során ezért fontos szempont annak mérlegelése, hogy – az alkotmányjogi panaszos eljárásjogi pozíciója alapján – lehet-e alkotmányos összefüggés az alkotmányjogi panaszt előterjesztő és az állított alapjogsérelem között” {14/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [18]}.
- [32] A 3103/2018. (IV. 9.) AB végzésében az Alkotmánybíróság az indítványozó érintettségét azon az alapon állapította meg, „hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló büntetőeljárás az indítványozó személyes közreműködésével indult meg” {vö. Indokolás [21]}. Ebben a döntésében a testület a következőket is kifejtette: „abban az esetben azonban, ha a sértett azért állítja a jogerős bírósági ítélet alaptörvény-ellenességét, mert véleménye szerint az eljáró bíróságok nem orvosolták a büntetőeljárás alapjául szolgáló tevékenység vagy mulasztás miatt (általában feltételezetten) őt ért alapjogsértést (...), az általában nem lehet az alkotmányjogi panaszának alapja. [...] A büntetőeljárásban a sértett csak akkor hivatkozhat alappal egy felmentő ítélet alaptörvény-ellenességére, ha a bíróság az eljárás során a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, vagy a jogorvoslathoz való jogát sértette, vagy ha a bíróság a döntést az alapjog Alaptörvény-sértő értelmezésére alapozta. Más alapjogra való hivatkozás azonban jellemzően nem felel meg az Abtv. 29. §-ának, a sértettnek nincs ugyanis alanyi joga arra, hogy az állam büntető hatalmának gyakorlását kikényszerítse (pusztán arra van joga, hogy az őt ért alapjogsérelem miatt feljelentést tegyen, magánindítványt nyújtson be, vagy épp pótmagánvádlóként lépjen fel, illetve, hogy ezek alapján a bíróság az ügyben eljárjon és döntést hozzon, arra azonban nincs alanyi joga, hogy a terheltet ezek alapján a bíróság elítélje), ez esetben tehát nem áll fenn az ítéletet vagy végzést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség” {vö. Indokolás [27]–[28]}.

- [33] 3.5. Következésképpen az Alkotmánybíróság eljárása során eltérő módon kezeli azt, ha az állam érvényesítette büntetőigényét és azt, ha nem érvényesítette. Másrészt az Alaptörvény nem biztosít alanyi jogot a bűncselekmény elkövetőjének a megbüntetésére sem. Végül pedig önmagában a sértetti pozícióból következően nem válik vitathatóvá, hogy az állam miként gyakorolja büntető igényét. Másként megfogalmazva, ha az állam érvényesítette a büntető igényét, a sértettnek nincs érvényesíthető perjogi jogosultsága arra, hogy az elkövető az általa igazságosnak vélt büntetést kapja. (Ettől más kérdés, hogy a sértett a bizonyítási eljárás során a perjogi jogosultságaival élve befolyásolhatja a bizonyítást, viszont annak nem ura.)
- [34] Az indítványozó annak a büntetőeljárásnak volt sértettként résztvevője, amelyben az állam érvényesítette a büntetőigényét.
- [35] 3.5.1. Amint az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben kifejtette, a büntetőeljárásban részt vevő személy érintettsége azon az alapon állapítható meg, ha az általa állított sérelem olyan Alaptörvényben garantált joggal kapcsolatban merült fel, amelyet a jogalkotó a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény meghatározott rendelkezései közvetítésével is biztosít számára.
- [36] Ehhez képest – az indítványban foglaltak kapcsán – rámutat az Alkotmánybíróság, hogy a Be. szerint a büntetőeljárásban a sértett, ha ezt igényli megkülönböztetett bánásmódban részesülhet. Ehhez képest a sértett határozott törvényi támogatásban részesül, lehetőséget és segítséget kap ahhoz, hogy az őt ért sérelmeket előadhassa, ezáltal feldolgozhassa, és jóvátételi igényének érvényt szerezhessen. Ennek lehetősége az alapügy szerinti büntetőeljárásban kétségtelen – s az indítvány szerinti sem vitatottan – biztosított volt, az indítványozót a nyomozóhatóság kihallgatta.
- [37] A Be. 51. §-a felsorolja a sértett jogait és meghatározza kötelezettségeit. A Be. 51. § (1) bekezdés *a*)-*c*) pontja szerinti jogok ún. cselekvési jogok, amely érdekeinek érvényre juttatását szolgálják. A Be. 51. § (1) bekezdés *c*) pontja szerinti jelenléti, és *d*) pontja szerinti megismerési jog a hozzáférhetőséget, a sértett helyzetbehozását szolgálja, aminek alapján tartalmasan tudja az *a*)-*c*) pontja szerinti jogait gyakorolni. A Be. 51. § (1) bekezdés *e*) pontja szerinti joga a kitanításhoz való joga, azaz nem maradhat az eljárás egyetlen szakaszában sem felvilágosítás nélkül, ami a jogai gyakorlásának, kötelezettségei teljesítésének jogi, perbeli jelentőségének felismerését biztosítja számára, illetve azok törvényi háttérét jelenti. A Be. 51. § (1) bekezdés *f*) pontja szerinti joga – meghatározott körben – az igényének továbbperlése. A Be. 51. § (1) bekezdés *g*) pont szerinti joga az *e*) ponthoz hasonlóan a jogai gyakorlásának hatékonyságát szolgálja. Mindemellett a sértett jogai közé tartozó a Be. 51. § (1) bekezdés *h*) pont szerint, hogy polgári jogi igényt érvényesíthet, s ekként a bírósági eljárásban magánfél legyen, valamint a Be. 51. § (1) bekezdés *i*) pontja szerint, hogy magánvádlóként, vagy pótmagánvádlóként fellépjen.

- [38] Ezen rendelkezések, valamint a Be. 51. §-ának további rendelkezései biztosítják, hogy a sértett az eljárás bármely szakában artikulálja, kifejezhesse helyzetéből adódó önös érdekét. Arra azonban a sértett – ebbéli mivoltában – nem formálhat igényt, hogy álláspontja kontradikció kikényszerítésére vezessen.
- [39] 3.5.2. Mindez egyben azt is jelenti, hogy a sértett – amennyiben nem vádlóként (magánvádlóként, pótmagánvádlóként) lép fel – a perjogi jogosultságai révén nem jut olyan perjogi lehetőséghez, ami a vádlót, jelen ügyben a közvádlót megilleti. Ennek igénye címén pedig azt sem támasztható alkotmányossági érvként, illetve állítható alaptörvényellenesség okaként, hogy a perjogi helyzete folytán nem biztosított a büntetőjogi felelősséget megállapító bírói döntéssel szembeni fellépése. Másképpen szólva a sértett a büntetőjogi felelősség tárgyában hozott bírói döntés esetében nem érintette az alapügynek, nem válik érintetté az alapügyben – önmagában – azáltal, hogy a büntetőjogi felelősség kérdésében hozott döntés terjedelmével, avagy következményeivel nem ért egyet.
- [40] Ehhez képest pedig az indítványozónak a büntetőeljárás más résztvevőjével kapcsolatos analóg hivatkozásai valójában olyan feltételezések, amelyek álláspontjának nem alapját, hanem spekulatív érvét tartalmazzák.
- [41] 3.5.3. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti eljárásban megkövetelt érintettség feltételét az indítványozó nem teljesíti. Egyrészt a büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárásban nem volt olyan, a Be. által biztosított joga, amelynek gyakorlásától elzárta volna őt a nyomozóhatóság, az ügyészség vagy a bíróság. Eleve fel sem merülhet tehát az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) vagy (7) bekezdésének a sérelme (mivel a büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárásban az indítványozó által állított módon ezek a jogok nem illették őt meg).
- [42] 3.6. Az indítványozó Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján benyújtott indítványához kapcsolódóan az Alkotmánybíróság ismételten hangsúlyozza, hogy az Alaptörvény 29. cikk (1) bekezdése szerint az állam büntetőigényének kizárólagos érvényesítője az ügyészség.
- [43] Ebből következően konkrét ügyben (amint az alapügyben) az ügyészség a jogszabályi feltételek teljesezése esetén emel vádat. Az ügyészség felelőssége, s ebből fakadó feladata, jogosultsága és egyben kötelezettsége is, hogy az elkövetett cselekményt értékelje, minősítse (ütköztesse a Btk. valamely rendelkezésébe), meghatározza, hogy a felrótt bűncselekmény miatt mely és milyen mértékű büntetést indítványoz, és döntsön a büntetőeljárás további folytatásáról illetve annak módjáról (ideértve a tárgyalás mellőzésével elbírálás lehetőségét is).
- [44] A bűncselekmény sértettjének – ahogyan arra a 3103/2018. (IV. 9.) AB végzés is rámutat – nincs Alaptörvényben biztosított alanyi joga arra, hogy az állam büntető

hatalmának gyakorlását kikényszerítse. A sértettet a büntetőeljárás során azok a jogok illetik meg, amelyeket a Be. számára biztosít. Az Alaptörvényből nem vezethető le a büntetőeljárásban való feltétlen részvételének joga sem. (Mindez természetesen nem érinti azokat a jogokat, amelyek nem az elkövető megbüntetéséhez kapcsolódnak, hanem a sértett kártérítéshez való jogához, stb.).

- [45] Következésképpen – a büntetőeljárásban sértettként részt vevő – indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján benyújtott alkotmányjogi panaszon keresztül nem kényszerítheti ki, hogy számára a törvényalkotó, a Be. rendszerében számára biztosított eljárásjogi jogokon túl egyéb jogokat is biztosítson.
- [46] Az indítványozó által hivatkozott alaptörvényi rendelkezések védelme annyiban illeti meg a sértettet, amennyiben a Be. által biztosított eljárási joga vonatkozásában merül fel a sérelem; a jelen ügyben az indítványozó ilyen, a Be. által számára biztosított jogra nem hivatkozott.
- [47] Mindemellett az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdése vonatkozásában alkotmányjogilag értékelhető indokolást sem adott elő az indítványozó. Az indítvány tehát az Abtv. 26. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek sem felel meg.
- [48] 4. Ekként az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1)–(2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései szerint eljárva, az Abtv. 26. § (1) bekezdésére és 27. § (1) bekezdésére tekintettel, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2025. november 25.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró